

GeoNovus Eesti OÜ seisukohad „Ruumiandmete seaduse jt seaduste muutmise seaduse ning teenuste kujundamise väljatöötamiskavatsus, 20.03.2026

3.3. Lahendatav probleem: geodeetiliste mõõteseadmete kvaliteet geodeetiliste ruumiandmete täppismõõtmistel ei ole kontrollitud.

GeoNovus Eesti OÜ on Trimble maamööduseadmete volitatud esindaja Eestis. Meie oleme juba ülesseadnud ja investeerinud oluliselt (u. 30 000€), et teostada tootja poolt ettenähtud vahendite ja protseduuride alusel seadmete korrasolekut ning vastavust tootja tehnilistele nõuetele. Alates aastast 2004 oleme turule saatnud suurusjärg 300+ elektrontahhümeetrit, kõik ei ole kasutuses ja osad on vahetatud uuemate vastu. Meie turuosa võib hinnata suurusjärku 60-70%. Iga aastaselt oleme teavitanud ja kutsunud kõikki seadmeid korralisse kontrolli. Päriselus käib kontrollis suurusjärg 1/3. Ühe seadme kontrolli eest oleme küsinud 300-400 eurot. Püüame hoida hinnataset selliselt, et võimalikult palju seadmeid jõuaks kontrolli ja samas jooksvad kulud ning investeeringud kaetud oleks, arvestame ka inflatsiooniga. Meile teadaolevalt Soome sõltumatus laboris kalibreerimine maksab 1800€ ja Leedus 800€. Nende numbrite pealt saab hakata tuletama milline hakkab olema rahaline mõju ettevõtetele. Siin juures tuleb ka arvestada, et osadele seadmetele on tootja ettenäinud kontrolli 2 aasta tagant (Trimble SX12) ning osadele seadmetele on kontrolli mehaanika sisse ehitatud (Trimble X9 skanner).

Eelpool kirjeldatud olukorrast lähtuvalt on meie seisukohad järgnevad:

- 1) Seadmete üldist kontrolli me toetame turuosaliste võrdse kohtlemise printsiibist lähtuvalt.
- 2) Täpsustama peab valdkonnad kus kalibreerimine on kohustuslik puhtalt täpsus nõuetest lähtuvalt: näiteks geodeetiliste võrkude rajamine.
- 3) Riiklik kontrollimehhanism võiks tõesti olla sest päriselus ehitaja pigem ei küsi geodeedi käest seadme korrasoleku tõendit, (erandina Rail Baltic).
- 4) Tuleb teha uuringud geodeetiliste seadmete mitte korrasoleku tõttu tehtud vigadest. Päriselus on üldiselt põhjuseks inimlik eksitus või vale mõõtmiste metoodika. Hea tava on, et geodeet teeb iga hommik ja õhtu seadme kontrolli.
- 5) Väana baastaristul on võimalik teostada joonemõõtmiste kontrolli aga vajalik on ka nurga mõõtmiste kontrolli taristu. Mis tahes teenuse pakkuja leidmisel sinna tuleb arvestada lisa investeeringutega.

4.1. Lahendatav probleem: selge õigusraamistiku ja jätkusuutliku rahastusmudeli puudumine riiklikule ESTPOS süsteemile, tekitab sisejulgeoleku riske ning pärsib asukohapõhiste teenuste innovatsiooni erasektoris

GeoNovus Eesti OÜ on pakkunud üle-eestilist kõrgtäpset positsioneerimise teenust alates 2009. 2025 aastal oleme osalenud kohtumistel MaRu-ga koos teiste sarnaste teenuste pakkujatega kaks korda ja sellele lisaks Hr. Mart Võrklaeva kokku kutsutud ümarlaual Riigikogus 30.12.2025. Kõigil kohtumistel oleme väljendanud oma arusaamatust ESTPOS-i rahastamise otsuse kohta „RePowerEU“ vahenditest.

- 1) Arvestades kujunenud olukorda ja MaRu uue juhtkonnaga kohtumiste arutelusid **toetame** sellele probleemile VKT-s välja pakutud lahendust.
- 2) Meid, kui RTCM striimide teenuse tarbijat, huvitavad eelkõige täpsemalt selle teenuse hind ja tingimused, sest need kajastuvad lõpptarbija hinnas ja meie poolt pakutud teenuse tingimustes.

4.2. Lahendatav probleem: riigil puudub õigusliku alus eravalduuses olevate GNSS-tugijaamade võrkude kontrollimiseks, mis tekitab riski märkamatu mõõtmisvigade ja ühildamatute koordinaatsüsteemide tekkeks riiklikes andmekogudes ja ehitussektoris.

GeoNovus Eesti OÜ on pakkunud üle-eestilist kõrgtäpset positsioneerimise teenust alates 2009. Meie kasutuses olnud jaamade koordinaadid on algusest peale Maaameti/MaRu vastava osakonna poolt arvatud. Veelgi enam, oleme saatnud oma jaamadest tasuta staatilisi andmeid vastavate arvutuste teostamiseks ja MaRu aeromöödistamiste toetamiseks. Meie huvi on olnud algusest peale täpsete ja korrektsete koordinaatide kasutamine, et vältida mõõtmisvigade ja ühildamatute koordinaatsüsteemide tekkimist.

1) Toetame õigusliku raamistiku loomist nii era kui riiklike tugijaamade toimimiseks. See oli üks põhiline etteheide meile Riigikogus toimunud kohtumisel.

2) Igasuguse tasulise teenuse lisandumine kajastub lõpptarbija hinnas. Teine etteheide on olnud, et teenus on liiga kallis. Oluline on leida tasakaal teenuse hinna ja vajalike tegevuste hulga suhtes, et mitte tekitada liigset bürokraatiat.